

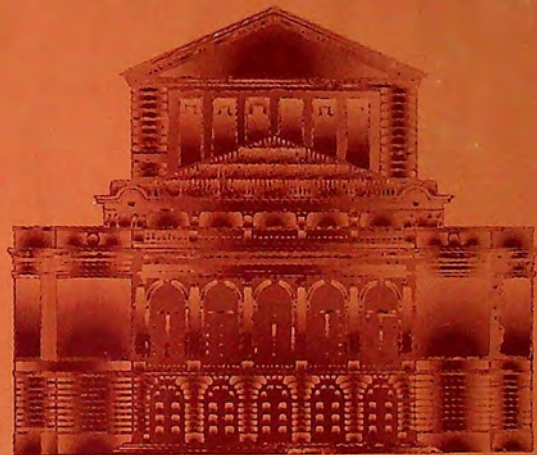
ОПЕРНО-ФИЛХАРМОНИЧНО ДРУЖЕСТВО-РУСЕ

К 78/П 41

120000868368

50 ГОДИНИ
ОТ ОСНОВАВАНЕТО НА
РУСЕНСКА ОПЕРА

СЕЗОН 1999 - 2000 ГОДИНА

Ж 2000
30

7821

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА - СОФИЯ

U 78
5/11

ОПЕРНО - ФИЛХАРМОНИЧНО ДРУЖЕСТВО - РУСЕ

ВЕРДИ
ОТЕЛО

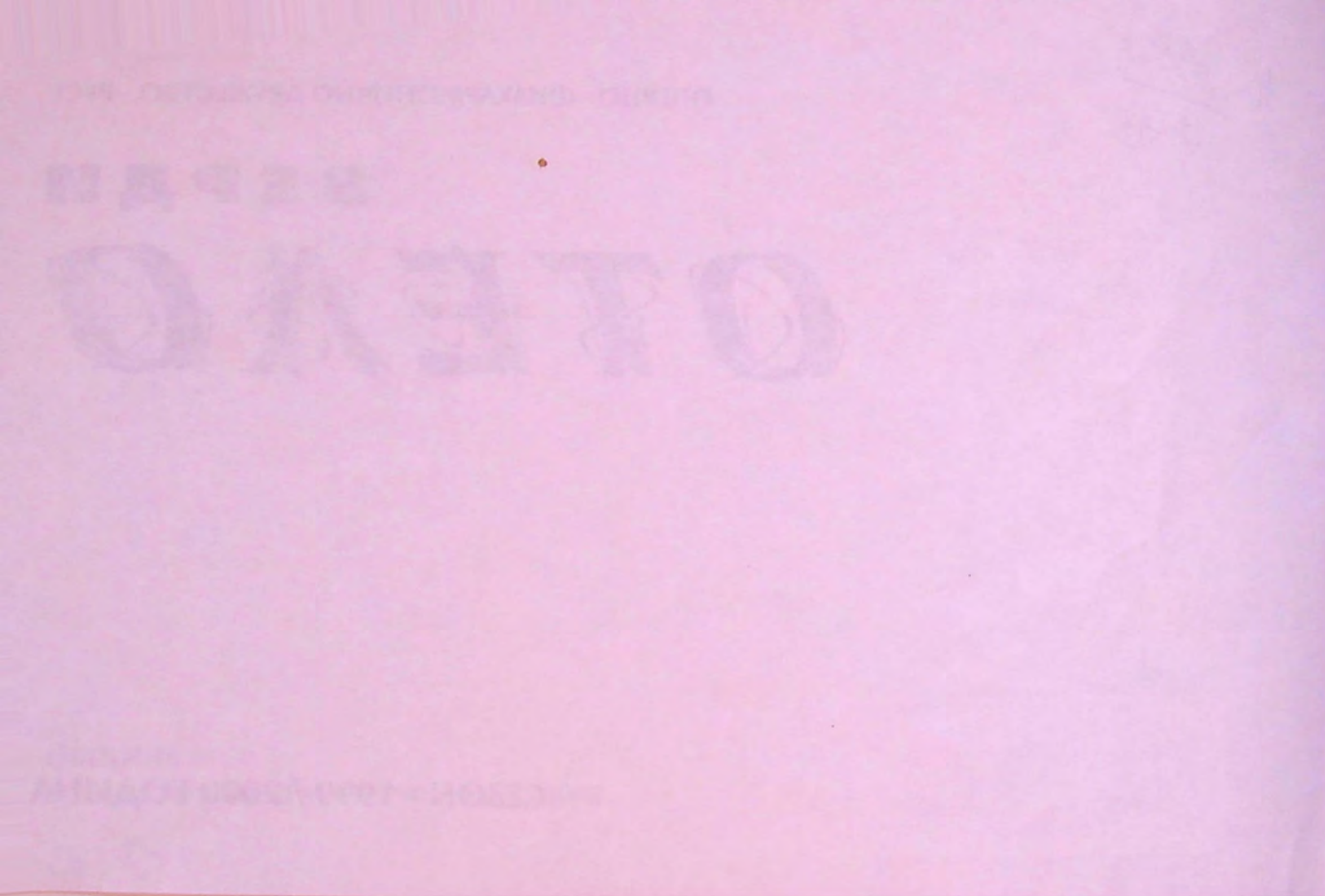
Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868368

СЕЗОН - 1999 / 2000 ГОДИНА

447505

СИНОНИМ НА ОПЕРАТА

Преди 160 години на приемните изпити в консерваторията на Милано с е явил Джузепе Верди /цялото му име било Джузепе Фортунио Франческо Верди/ от село Ронколе, близо до градчето Бусето, провинция Парма. Той носел препоръчително писмо от своя учител по музика Франческо Лавиня и първите си опуси - написал ги като органист в църквата на Бусето. Младият музикант бил само на шестнадесет, но творбите му подсказвали необикновена дарба- умеел да съчинява истински мелодии. Но маститите професори не забелязали таланта му, не го приели. Днес консерваторията на Милано носи името „Джузепе Верди“...

Селският младеж трябвало да се уповава единствено на своите сили, да се бори за насъщния, сам да усвоява сложните принципи на хармонията и оркестрацията, законите на трудното певческо изкуство. След два неуспеха /оперите „Оберто или един ден царстване“ и „Мнимият Станислав“/ той се утвърдил с „Навуходоносор“ или „Набуко“. Тази невероятно цялостна

и вълнуваща творба наелектризираща публиката в цяла Италия и за години определила творческия му път. Библейският сюжет - борбата на поробения Израел срещу завоевателя Вавилон - се оказал една прозрачна алузия. Италия се бунтувала срещу австрийското владичество и тази прекрасна музика станала повод за мащабни политически демонстрации из страната. Хорът на евреите „Лети мисъл на златни криле!“ се запял от всички като национален Химн. Новото съдържание изисквало и нова музика, различна от тази на именитите му предшественици: Чимароза, Россини, Белини, Меркаданте, Доницети - майсторите на белкантото. За разлика от тях, Верди не искал да съчинява виртуозни и самоцелни арии за изява на примадоните, а да твори истинска театрална музика. През целия си дълъг и плодотворен живот, той свързвал красотата на мелодиите с реалистичното изображение на драматични ситуации и характери. Вдъхновени от богатия италиански фолклор, тези прости, лишени от сантименталност мелодии, звучали широко и завладяващо, патриотично. Затова и неслучайно назовавали Верди „Маестро на италианската революция“ и името му, заедно с имената на Мадзини, Гарибалди и Кавур, се превърнало в символ на италианското Ризорджименто /Възраждане/. След първия т.н. „революционен период“ /„Набуко“, „Атила“,

„Ломбардци“/ Верди развива своята естетика - създава знаменитата триада: „Риголето“, „Травиата“, „Трубадур“, в която моралистът и психологът взема връх. Но Верди не спира до тук. В „Симоне Боканегра“, „Дон Карлос“ и „Аида“ търси още по-големи психологически дълбини и мащабност, непознати до този момент в оперния жанр. Стегнатия, пределно точен език ги превръща в истински музикални драми. Такава е и „Отело“ по трагедията на Шекспир. Написва още „Макбет“, започва, но не успява да довърши опера по „Крал Лир“. „Отело“ е връх в музикалната драматургия и носи белезите на този новаторски стил. Ролята на оркестъра тук е твърде важна, но верен на силната италианска традиция, Верди все пак запазва първото място за

АРИГО БОИТО и ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ

човешкия глас, като достига до необикновена изразителност и експресивност на декламацията.

ДНЕС ИМЕТО МУ Е СИНОНИМ НА ОПЕРАТА !

Огнян СТАМБОЛИЕВ

ОПЕРНО - ФИЛХАРМОНИЧНО ДРУЖЕСТВО - РУСЕ

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА
/по автора/

ОТЕЛО

лирична драма в 4 действия
либрето от Ариго Бойто
по едноименната трагедия на Уилям Шекспир
първо изпълнение - Милано,
„La Scala“, 5 февруари 1887
издателство „Рикорди“- Милано

ДИРИГЕНТ ПОСТАНОВЧИК - ГЕОРГИ ДИМИТРОВ
РЕЖИСЬОР-СЦЕНОГРАФ - ИВАН САВОВ

Диригент - Евгени Димитров
Хормайстор - Христо Стоев
Концертмайстор - Емил Шейтанов
Асистент - режисьор и пластика - Мариана Захариева
Отговорен корепетитор - Емилиян Акимов
Пианисти корепетитори - Мариана Стефанова,
Наталия Радославова, Йоана Маринова
Асистент сценограф - Мартин Михайлов
Сценичен бой - Огнян Жеков

ОТЕЛО - мавър,	тенор
главнокомандващ венецианската флота	баритон
ЯГО - мичман	тенор
КАСИО - капитан	тенор
РОДЕРИГО - венециански благородник	тенор
ЛОДОВИКО - посланик на република Венеция	бас
МОНТАНО - бивш управител на остров Кипър	бас
ХЕРОЛД - вестител	тенор
ДЕЗДЕМОНА - съпруга на Отело	сопран
ЕМИЛИЯ - съпруга на Яго	мецосопран

Войници и моряци от венецианската флота, благородници от Венеция, жители на остров Кипър, въоръжени гърци, далматинци и албанци, прислужници, деца

ДЕЙСТВИЕТО СЕ РАЗВИВА В КРАЯ НА
XV ВЕК В КИПЪР

първо изпълнение в България - 17 май 1922, София
първо изпълнение в Русе - 16 ноември 1967
премиера на настоящата постановка - 8 и 9 юни 2000
операта се изпълнява на езика на оригинала
антракт след второ действие

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЪРВО ДЕЙСТВИЕ

Победил турския флот, мавърът Отело, предводител на венецианската флота, се завръща на остров Кипър. На пристанището го посреща радостния и благодарен народ. Единствено венецианският благородник Родериго е мрачен. Влюбен в жената на Отело, красивата венецианка Дездемона, той напразно се опитва да я спечели. Знаменосецът на Отело, Яго, обещава да му помогне. Той ненавижда мавъра и умело прикрива коварството си зад маската на безрезервно приятелство. Оскърбен, че вместо него Отело е издигнал в чин капитан младия Касио, Яго замисля отмъщение. По време на народния празник в чест на победата над турците, Яго успява да напие Касио. По негово внушение Родериго предизвиква свада с капитана, в която се включват всички присъстващи мъже. Появата на Отело прекратява боя. Коварният план на Яго започва да се осъществява. Разгневеният мавър отнема капитанския чин на Касио. Всички се оттеглят за нощен сън. В тишината на звездната нощ, Отело и прекрасната Дездемона се отдават на спомена за първата си любовна среща.

ВТОРО ДЕЙСТВИЕ

Градина в двореца на Отело. Яго лицемерно утешава Касио, съветвайки го да потърси застъпничеството на Дездемона пред Отело. В същото време той привлича вниманието на Отело към разговарящите в градината Касио и Дездемона и посява у него „зърното на ревността“. След малко, при вида на Дездемона, заобиколена от жителите на острова, посипващи пътя ѝ с цветя, съмненията на мавъра се разсейват. Но когато младата жена се обръща към съпруга си с молбата да прости на Касио, у Отело отново пламва ревността. Дездемона напразно се опитва да го успокои. Той грубо захвърля кърпичката, с която тя му превързва главата. Жената на Яго, Емилия, я вдига от пода, за да я подаде на своята господарка, но Яго бързо я сграбчва - тази кърпичка той ще подхвърли на Касио, като доказателство пред Отело за измяната на жена му. Коварният знаменосец разказва на пълководца, че е чул как Касио произнасял на сън любовни думи, повтаряйки името на Дездемона. Той уверява Отело, че е виждал в ръцете на Касио кърпичката на Дездемона, подарена и някога от Отело в знак на любовта му. Мавърът се чувства жестоко измамен и си дава клетва за отмъщение.

ТРЕТО ДЕЙСТВИЕ

Парадна зала в двореца. По съвета на Яго, Отело е започнал да следи Дездемона. Преструвайки се, че го боли глава, той моли жена си да му превърже челото с кърпичката, която и е подарил. Но изчезналият „залог за любовта“ и новите молби на Дездемона да бъде помилван Касио, предизвикват яростта му. Мавърът се нахвърля срещу жена си с оскъблени, обвинявайки я в измяна. Потресена, Дездемона със сетни сили излиза от залата. Останал сам, Отело е отчаян - неговото щастие е разбито, вярата в доброто и в любовта е унищожена, останала е единствено жаждата за мъст! Яго умело разгаря жаравата на ревността у мавъра. Той го заставя да се скрие зад една колона в залата и подхваща шеговит и двусмислен разговор с влезлия Касио за неговата любовница Бианка, успявайки да внуши на Отело, че става дума за Дездемона. Касио с недоумение показва на Яго кърпичката, която е намерил у дома си.

Сега Отело вече не се съмнява в изневярата на жена си - той разпознава изгубената кърпичка. Съдбата на Дездемона е решена. Отело поръчва на Яго да му достави отрова, но той го съветва да удуши Дездемона в постелята ѝ, а с Касио обещава да се справи сам.

Пристигналият в двореца посланик на Венеция в Кипър, Лодовико, съобщава заповедта на Дожа на републиката, че Отело трябва да напусне острова и да се върне в Италия, а негов приемник да стане Касио. Чул ненавистното име, Отело не може да сдържи гнева си. Пред всички присъстващи той оскъбнява Дездемона и я блъсва на земята. Гостите са поразени. Мавърът изгонва всички. Откъм улицата се носят виковете на жителите на Кипър, прославящи благородния и смел пълководец Отело. Яго злобно тържествува победата си над припадналия мавър.

ЧЕТВЪРТО ДЕЙСТВИЕ

Стаята на Дездемона в двореца. Нощ. Съпругата на Отело се измъчва от тревожни предчувствия, мисли дори за смъртта. До нея е вярната Емилия. Дездемона запява тъжна песен - за бедната девойка, слугувала някога при майка ѝ и изоставена от своя любим. Като се прощава с Емилия, Дездемона потъва в молитва. След малко безшумно влиза Отело. Решил се на убийство, той не може да задуши любовта си и склонил глава над спящата Дездемона дълго и влюбено гледа чистата ѝ красота. Но решението му е непоколебимо - невярната жена трябва да умре! Притичва Емилия, узнала за злодеянието. Тя вика всички от двореца на помощ и избличава интригите на Яго. В отчаянието си, потресеният мавър прерязва гърлото си.

„Колко жалко, че правителството така безжалостно отказва да помогне на това изкуство и на този театър, който има толкова много достойнства. Вие ме питате - защо театърът не може да се издържа сам, без помощта на държава та? Уви, това е невъзможно! Няма оперен театър по света, който да може да съществува без държавна субсидия, дори и Скалата ...“

Из писмото на Верди до сенатора Пироли - Рим 1899 г.

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
ПЛАМЕН ТАСЕВ
ГЛАВЕН ДИРИГЕНТ
ЦАНКО ДЕЛИБОЗОВ
ГЛАВЕН ХУДОЖНИК
ИВАН САВОВ

СЪТРУДНИЦИ В ПОСТАНОВКАТА

Зав. пост. част - Й. Атанасов, театър майстор - Д. Цанков, худ. осветление - П. Първанов, реквизит - Й. Тодоров, театр. гардероб - Д. Неделчова, перуки - Р. Минева, шив. ателиета - Д. Алексиева, Д. Славова, тап. ателие - М. Киселова, дърв. ателие - Б. Иванов, худ. ателие - Р. Илиева.

ТЕКСТ И РЕДАКЦИЯ НА ПРОГРАМАТА - ОГНЯН СТАМБОЛИЕВ
ХУДОЖЕСТВЕНО ОФОРМЛЕНИЕ - ИВАН САВОВ
КОМПЮТЪРЕН ДИЗАЙН - ДРАГОМИР АТАНАСОВ
Печат: ЕТ "А. КОВАЧЕВ" - Силистра

ПРЕМИЕРАТА СЕ ОСЪЩЕСТВЯВА И СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА:
„ДУНАРИТ“ АД, „ОРГАХИМ“ АД, „РУСЕНСКА КОРАБОСТРОИТЕЛНИЦА“ АД,
„ВАН КЕМПЕН МИТ КО - МЕСОКОМБИНАТ РУСЕ“, „ВИНПРОМ - РУСЕ“ АД

НАБУКО

Опера в 4 действия от **ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ**

Либрето от **Темистокле Солера**

Действащи лица и изпълнители

НАБУКО Николай **ДОБРЕВ** баритон
АБИГАЙЛ Лоредана **ТОНЯЦИ** сопран
ЗАХАРИЯ Орлин **АНАСТАСОВ** бас
ИЗМАЕЛ Златан **МАРИНОВ** тенор
ФЕНЕНА Елена **ЧАВДАРОВА** мецосопран
ВЪРХОВЕН ЖРЕЦ Евгени **ГАНЕВ** бас
АННА Виолета **ШАХАНОВА** сопран
АБДАЛО Ивайло **МИХАЙЛОВ** тенор

Диригент – постановчик - **ГЕОРГИ ДИМИТРОВ**

Режисьор – Георги **ПЪРВАНОВ**

Сценография и костюми – Иван **САВОВ**

Диригент – Георги **ЧАПРАЗОВ**

Диригент на хора – Христо **СТОЕВ**

Концертмайстор – Емил **ШЕЙТАНОВ**

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА И ИЗПЪЛНИТЕЛИ

ОТЕЛО – мавър, главнокомандващ венецианската флота.....Марко **БИАНКИ** – тенор

ЯГО – мичман.....Александър **КРУНЕВ** – баритон

КАСИО – капитанЦветан **ЦВЕТКОВ** – тенор

РОДЕРИГО – венециански благородник.....Златан **МАРИНОВ** – тенор

ЛОДОВИКО – посланик на Венецианската република.....Евгени **ГАНЕВ** – бас

МОНТАНО – бивш управител на остров Кипър.....Стоян **СТОЯНДЖОВ** – бас

ХЕРОЛД – вестител.....Васил **ПЕТРОВ** – бас

ДЕЗДЕМОНА – съпруга на Отело.....Силвана **ПРЪВЧЕВА** – сопран

ЕМИЛИЯ – съпруга на Яго.....Мария **СТОЯНОВА** - мецосопран

НАБУКО

ОПЕРА В ЧЕТИРИ ДЕЙСТВИЯ

МУЗИКА – ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ

ЛИБРЕТО – ТЕМИСТОКЪЛ СОЛЕРА

СЕЗОН 1999 / 2000 г.

КРАТКО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПЕРАТА „НАБУКО“

Първо действие

Войската на Набуко обгражда Ерусалим. Жителите на града са събрани в храма на Соломон. Първосвещеникът на Ерусалим, пророк Захария, се старае да внуши на народа надежда за спасение, защото между обсадените е Фенена, дъщеря на Набуко. Тя е любима на Измаел – племенник на ерусалимският цар Седекия. Приела е неговата религия и от все сърце съчувства на евреите. Появява се Измаел. Той съобщава за страшното поражение на ерусалимските войски. Народът е ужасен и отправя молитви за спасение към Бога. Само Захария непоколебимо вярва в избавлението. Той съединява ръцете на Фенена и Измаел и ги благослави.

Евреите напускат храма. Фенена и Измаел остават сами. Те си спомнят щастливото време на своята любов, когато Измаел е бил посланик на Ерусалим във Вавилон и Фенена се е влюбила в него. Какво ще стане сега с тихната любов? Внезапно в храма влиза Абигайл, родената от робини дъщеря на Набуко. Съпровождат я вавилонски войници. Абигайл проклънна Фенена и Измаел и заплашва сестра си с отмъщение заради измяната на вратата ѝ. Абигайл е влюбена в Измаел и е готова да го спаси, ако той се съгласи да ѝ принадлежи. Измаел гордо отхвърля това предложение.

В храма отново влиза народът на Ерусалим. Сред хората са Захария и сестра му Анна. Всички с ужас очакват появата на вавилонският цар. Ето че той пристига, заобиколен от своите вонни. Захария безстрашно проклънна завоевателя. Фенена се хвърля между двамата. Набуко е изумен и разгневен от поведението на дъщеря си. Захария заплашва живота на Фенена, ако победителите са жестоки към победените. Но Измаел решително го спира, като облича Фенена за своя съпруга. Настъпва суматоха. Набуко заповядва храмът да бъде разрушен, а победените да бъдат отведени в плен. Оковават пленниците във вериги...

Второ действие

Вавилон. Покоите на Абигайл. Душата ѝ е пълна със злоба и ненавист, защото Набуко е назначил не нея, незаконорождената, а Фенена да управлява царството по време на отсъствието му. Влиза върховният жрец на вавилонския идол Ваал. И той като Абигайл е възмутен, защото благодарение на Фенена пленниците са още живи. Жрецаът призовава Абигайл да смъкне със сила Фенена от трона и да го заеме. Назрява заговор срещу Фенена.

Подземиата на двореца. Пленниците са в тъмницата. Захари горещо се моли на Бога. Ерусалимските свещеници обвиняват Измаел в предателство, защото е предотвратил смъртта на Фенена. Измаел се опитва да се оправдае. За него се застъпва Анна. Разтревожена от шума, се появява Фенена. Следва я Абдало, началникът на вавилонската стража. Той бърза да я предупреди за заговора срещу нея и я моли да избяга, но вече е късно. Заговорниците обкръжават Фенена и пленниците. Влиза Абигайл, придружена от жреци и воини, които искат смъртта на пленниците и провъзгласяването на Абигайл за управляваща Вавилон. Но в този момент се появява Набуко, който се завръща от победоносен поход. Слага на главата си короната. Опиянен от победата, Набуко провъзгласява себе си за бог. Внезапно върху короната му удри мълния и я събаря от главата му, а царят на Вавилон загубва разсъдък си. Тържествуваща, Абигайл вдига короната. Нейната мечта е сбъдната – тя е царицата на Вавилон.

Трето действие

Вавилонските градини. Тук е Абигайл, опиянена от властта. Пеещи жени прославят идола Ваал.

Върховният жрец донася в тронната зала смъртната присъда за Фенена и пленниците. Довеждат Набуко. Неговото болно съзнание ту се проявява, ту потъва в бездната на безумието. Използвайки момента, Абигайл дава на царя да подпише смъртната присъда. В миг на просветление Набуко се разкайва, заплашва Абигайл да разкрие тайната на нейното раждане, умолява да извикат любимата му дъщеря Фенена. Но жестоката Абигайл е непреклонна. Звучи сигнал, който обявява изпълнението на смъртната присъда. Абигайл заповядва да арестуват Набуко.

Пленниците очакват смъртта. Тихното песне е изпълнено с възвишена скръб. Мислите им ги отнасят към далечната родина. Захария призовава съотечествениците си за твърдост на духа. Той предрича скорошното падение на Вавилон.

Четвърто действие

Стая в двореца. В нея е арестуваният Набуко. Зад прозореца се чува шум от огромно шествие. Водят на смърт пленниците и Фенена. В порив на отчаяние, царят се обръща с молитва към Бога и става чудо – разумът му отново се връща. Набуко се изпълва с решимост. В стаята дотичват верният Абдало и други предани воини. Заседно с тях Набуко се втурва да спаси любимата си дъщеря.

Мястото за изпълнението на присъдата. Извисява се идолът на Ваал. Начело на процесията са Захария и Фенена. В този миг се чуват възгласи: „Слава на Набуко!“ Появява се царят на Вавилон със своите воини. С меча си той пронизва в гърдите върховния жрец и разбива идола на Ваал. Фенена е спасена, пленниците са свободни. Победената Абигайл слага край на живота си.

